

ikke paa et Øjeblik. Naar hun fortæller os om sit store Maleri — en af de mange smaa Scener, Bogen er saa rig paa, som man ser lyslevende for sit Øje — rives Læseren lige saa stærkt med som gamle Fru Falk. Med denne Skildring har Fru Edgrén skænket den nordiske Litteratur en ny og værdifuld Gave.

Og dog er i en anden Henseende hendes Gave endnu langt større, fylder et langt dybere Savn. Det er ved Skildringen af Ulla som Kvinde. Saa rig — eller fattig om man vil — vor Litteratur kan siges at være paa Skildringer af Mænd, saa kan der kun være én Mening om, at den er uendelig fattig paa Kvinder. *) De Kvindeskildringer, der findes, er støbte over nogle faa og for det meste rent udvortes Træk uden synderlig psykologisk Sammenhæng, saa at omtrent alle Kvinderne i vor Litteratur kan føres tilbage til to eller højst tre Grundtyper. Men hele, virkelige Kvinder, Kvinder, der ikke bare er Kvinder, men ogsaa Mennesker, sammensatte Naturer, med mange forskellige og ofte uensartede Følelser og Drifter, det har vi ikke. Mænd har ikke kunnet skildre dem, og Kvinderne har ikke turdet. Fru Gyllémbourg er gaaet videst, men dog har hun ikke én Kvindefigur, hvor det ikke mærkes, at Forfatterinden har bøjet Nakken (frivillig ganske vist) under Konveniensen Aag og tegnet Kvinden, som man vil have hende, og ikke som hun er.

Fru Edgrén har havt Mod til et tegne os en Kvinde saaledes, som kun en Kvinde kan skildre hende, — og som kun Kvinder kan helt forstaa. Alene det: i vore Dage, da der fra de forskjelligste Sider drives et rent Afguderi med Moderstillingen og Moderfølelsen, saa at have Mod til i selve Strindbergs Fødeland at kræve vor Sympathi for en Kvinde, som sætter en Grænse for sine Moderpligter, hvem andre end Fru Edgrén har vovet det?

„Jeg tror, du var mere forelsket i disse fremmede børn (o: Ullas Modeller) end i dit eget“, invände nu fru Falk, som begynte blifva betänksom.

„Det var på helt annat sätt“, genmålte Ulla. „Det var på ett alldeles särskildt vis, som jag var förälskad i de barnen. Det var det, att de

*) Jeg undtager Oldtidslitteraturen og de Kvinder, der har skildret sig selv, som Leonore Kristine.